

Vihreiden esitys

164. Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto ympäristöministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsiksi

Esitän seuraavanlaista lausuntoa, joka on yleiseltä osaltaan täysin päinvastainen kuin pohjaesitys, mutta vastaus erilliskysymykseen on sama:

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto ympäristöministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsiksi

Nykyisen Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen uudeksi Kaavoitus- ja rakennuslainsiksi on tarpeellinen ja kannatettava uudistus, jotta maankäytön suunnittelussa pystytään paremmin vastaamaan globaaleihin ympäristöhaasteisiin. Luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä ja ilmaston lämpenemistä ei voida pysäyttää, ellei lainsäädännön ohjausvaikutusta vahvisteta kaikilla sektoreilla. Kaavoitus- ja rakennuslain uudistus lisää joiltain osin velvoitteita tehdä selvityksiä ja vahvistaa valtion viranomaisten toimivaltaa. Nämä ovat tarpeellisia muutoksia nykyiseen lakiin, jotta tulevaisuudessa voidaan varmistaa maankäytön kestävä suunnittelu niin kunnissa kuin maakunnissakin.

Lakimuutoksesta ei ole päästy poliittiseen yksimielisyyteen. Pohjois-Pohjanmaan liitto kannustaa kiirehtimään sovun löytämistä, jotta lakiehdotus saataisiin mahdollisimman pian eduskunnan käsittelyyn jo kevään 2022 aikana. Uudistuksen viivästyttäminen ei ole kenenkään etujen mukaista.

Lausuntopalvelussa lausunnon jälkeen esitetään lausunnonantajille erilliskysymyksiä, joihin toivotaan erityisesti palautetta. Yksi näistä koskee maakuntakaavaa:

*”Lakiuudistuksen valmistelun aikana käydyissä keskusteluissa on ollut esillä myös maakuntakaavaa koskeva vaihtoehtoinen malli, jonka oleellisin ero lakiehdotukseen olisi se, että **maakuntakaavan oikeusvaikutuksia ei rajattaisi laissa** vaan maakuntakaava olisi nykyiseen tapaan kokonaisuudessaan oikeusvaikutteinen. Vaihtoehtoinen malli olisi oikeusvaikutusten osalta pääosin nykyisen lain kaltainen, mutta malli ei kuitenkaan sisältäisi nykyisen lain mukaista maakuntakaavan toteuttamisen edistämismallia. Myös vaihtoehtoisessa mallissa maakuntakaavassa olisi esitettävä aluerakenteen, liikennejärjestelmän ja liikenneverkon sekä viherrakenteen kehittämisen periaatteet, ja lisäksi maakuntakaavassa voitaisiin esittää myös muita maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia asioita. Vaihtoehtoisen mallin mukaan maakuntakaavassa esitettävistä asioista kuitenkin **rajattaisiin laissa nimenomaisesti pois yksittäisen kunnan yhdyskuntarakenteen**. Yksittäisen kunnan yhdyskuntarakenteeseen kuuluvia asioita ei olisi siten mahdollista sisällyttää maakuntakaavaan vaan ne ratkaistaan kuntakaavoituksessa.”*

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää, että kaavoitus- ja rakentamislain valmistelua jatketaan maakuntakaavan osalta tämän vaihtoehtoisen mallin pohjalta.